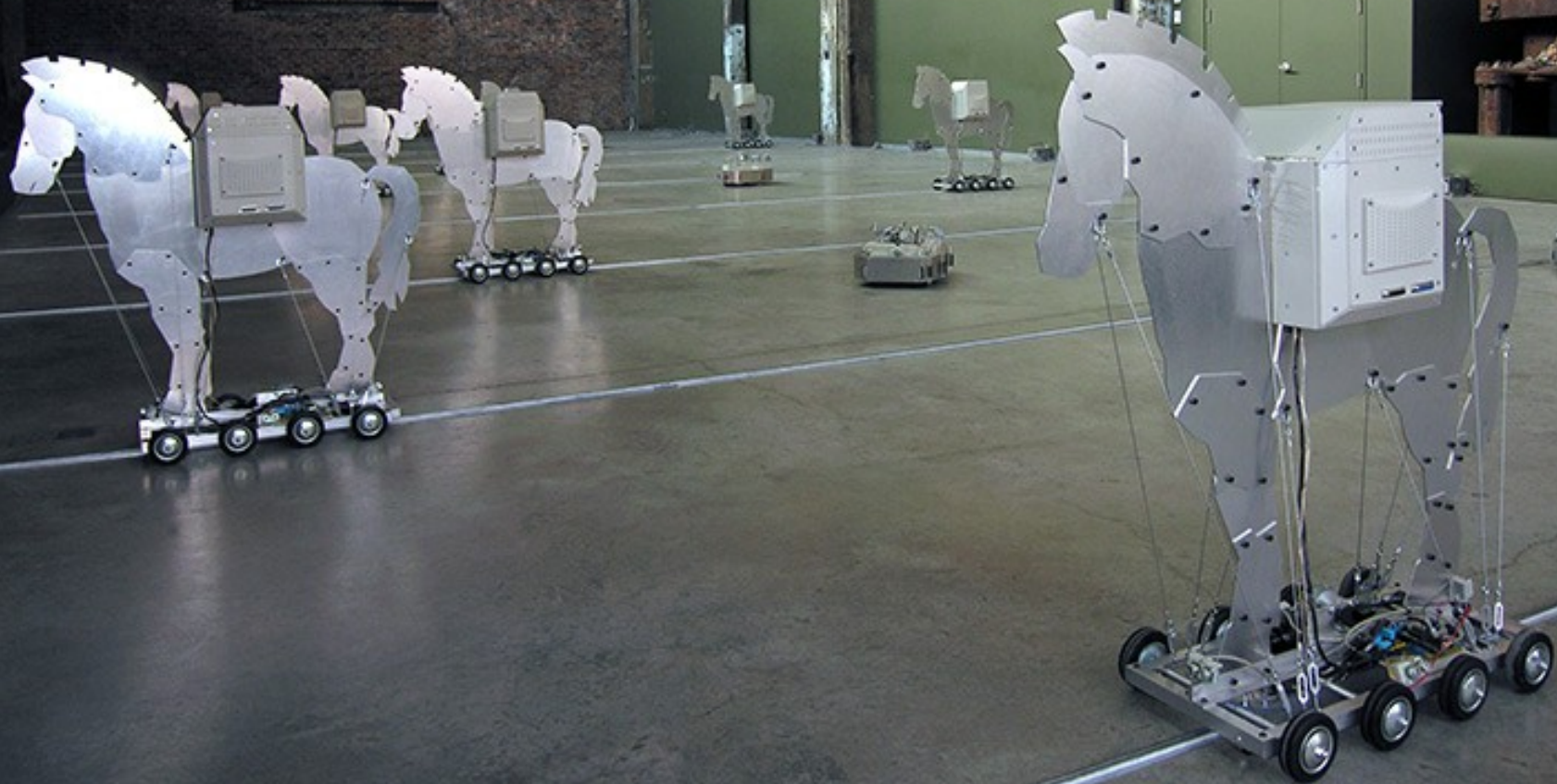

Virus jako metafora

Co je to metafora?

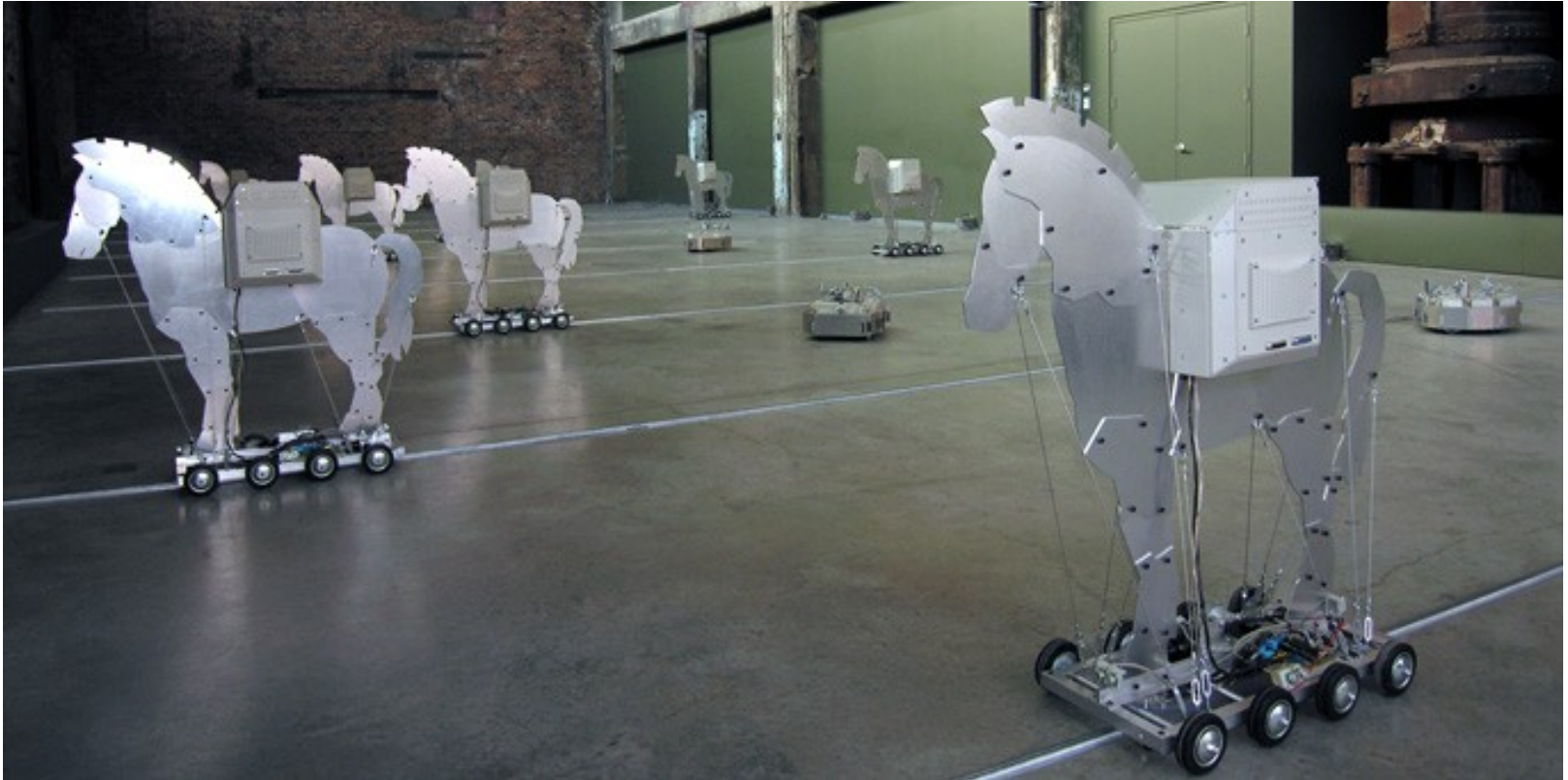
- Mark Johnson – George Lakoff. Metafory, kterými žijeme. Brno: Host, 2002.
- “Podstatou metafory je chápání a prožívání jednoho druhu věci z hlediska jiné věci.”

Vznik pojmu počítačový virus

- metafory jako univerzální nástroj k vytváření a přenosu vědění
- označení z biologie aplikováno na počítačový program na základě jistých podobných vlastností
- původ ve vědecké sféře

- Vstup pojmu do kulturní sféry – potřeba zvnitřnění neviditelného digitálního viru
- Virus jako nedílná součást naší imaginace
výstava - Computer Virus Catalog -
<http://www.computerviruscatalog.com/#>

Umělecká instalace Infrasense (2004) - tvůrce Robert Saucier + KIT

- <https://www.youtube.com/watch?v=a5WTt8KvSWQ>

Virus jako metafora

- otázka - Jak je počítačový virus reprezentován v současném diskurzu?
- První texty tohoto charakteru – pol. 90. let
- skutečný rozmach nastává až s příchodem druhého tisíciletí

Příklady textů

- Larissa Mikhailovna Alekseeva - Metaphor in Computer Virology Discourse (2013)
- Roberta Buiani - Scary Networks? Viruses as Discursive Practice (2005)
- Anne-Marie Thomas - It Came from Outer Space: The Virus, Cultural Anxiety and Speculative Fiction (2002)
- Jeffrey Weinstock – Virus Culture (1997)
- Julian Dibbell - Viruses Are Good for You (1995)

- rétorika spjatá s počítačovým virem výrazně čerpá ze tří diskurzů
- Alekseeva, Mikhailovna, Larissa. Metaphor in Computer Virology Discourse – nejčastější slova spjatá s virem
- Nemoc, lék, válka, zločin

- 1. Diskurz hygieny
 - 2. Diskurz nemoci
 - 3. Diskurz terorismu
-
- Další exponovaná témata
 - Subverzivní potenciál viru
 - Vědecké a umělecké vizualizace viru

Diskurz hygieny

- Jednou ze základních binárních opozic, která strukturuje náš vztah ke světu je opozice mezi naším já a vnějším světem
- Z této základní metafory vychází i diskurz hygieny
- Michael Foucault - Zrození biopolitiky. Kurs na Collège de France 1978-1979 – koncept biomoci – disciplinace občanského těla

- Soubor pravidel, jak se starat o své tělo
- Eliminace všeho cizího nečistého
- Virus, bakterie ohrožuje naše zdraví – něco nehygienického
- Počítačový virus narušuje zdraví našeho počítače – přenos metafory

- Časté využívání biologických metafor v antivirovém průmyslu – chápání viru skrze metafory zdraví, imunity a nákazy
- Johnston, Jessica. Technological Turf Wars: A Case Study of the Computer Antivirus Industry
- Disciplinace uživatele – diskurz hygieny napomáhá normalizovat chování uživatele osobního počítače

Počítačový virus jako nemoc

Susan Sontagová. Nemoc jako metafora, AIDS a jeho metafory

„ Každé závažné chorobě, jejíž původ je nejasný a léčba neúčinná, bývají připisovány různé významy. Nejprve bývá ztotožňována s tím, co vzbuzuje ty nejhorší pocity (zkaženost, hniloba, poskvrnění, rozpad, slabost); nemoc sama tak získává metaforický smysl. Pak se ve jménu této choroby (tj. s použitím jejího názvu jako metafory) přenáší děs na jiné věci; nemoc se stává přívlastkem. To či ono je označováno za podobné této nemoci, což znamená, že je to odpudivé nebo ohavné.“

- hlavní zdroj strachu a úzkosti z viru — jeho přirovnání k nebezpečné nemoci - AIDS
- Alternativní metafory – proces rozmnožování rostlin
- Virus jako hlavní symbol smrti
- „Už po několik generací je běžnou představou smrti úmrtí na rakovinu a takovou smrt chápeme jako všeobecnou porážku. V současné době přebírá roli ničitele života a nadějí AIDS.“

Hacker jako šířitel virové nákazy

- viník nákazy v digitálním prostoru – hacker
- Proměna obrazu hackerské subkultury v druhé polovině 80. let – od počátečního pozitivního obrazu kreativního hackera k obrazu zloděje, vandala

- Autoři analyzovaných textů si podrobně všímají širokého rejstříku negativních vlastností, které byly hackerům přisouzeny
- Antivirový průmysl konstruuje psychologický profil nebezpečného tvůrce počítačových virů
- Hacker se stává směšnou karikaturou
- „Toto soustředění na triviální aspekty motivací tvůrců virů odvrací pozornost od možnosti, že viry by mohly být vytvářeny lidmi, kteří mají komplexnější politické motivy.“ Helmreich, Stefan. Flexible Infections: Computer Viruses, Human Bodies, Nation-States, Evolutionary Capitalism.

- Autoři textů analyzují techniky disciplinace uživatele počítače, které jej mají přimět k tomu, aby se choval zodpovědně
- Metafora bezpečného sexu – bezpečná výměna informací, abychom předešli nákaze
- Varování antivirových expertů – dávat si pozor na kopírování disket od neznámých lidí
- Hrozba se zvyšuje s příchodem internetu – líheň nákazy, spousta anonymních lidí

- metafora bezpečného sexu v digitálnom prostredí
- nechránená výmena informácií s ostatnými
- Metafora bezpečného sexu slouží jako účinný nástroj disciplinace běžného uživatele, který je nucen velmi pečlivě následovat instrukce vytyčené antivirovými experty a neustále kontrolovat své akce v digitálním prostoru.

Nakažlivá kniha

- Virus funguje jako nemoc, která nakazí jiná média – uvažujeme o nich jako o nebezpečných
- Škodlivý kód v knize Marka A. Ludwiga - The Giant Black Book of Computer Viruses (1995)
- Leif Elggren – projekt - Virulent Images/Virulent Sounds (2003)

- „Infekční schopnost virů je uložena v jejich formě. Sledování viru nás vystavuje stejnému riziku infekce jako fyzický kontakt s virem. Dokonce i letmý pohled na fotografii, například viru Eboly, může vyvolat nebezpečí infekce. Vizualní struktura virového systému zasáhne oko a v lidském mozku transformuje tuto informaci zpět do fyzického, živého viru, který zaútočí na jistou část vašeho těla.“

